

UČESTALOST KONTROLE MIKROBIOLOŠKE ČISTOĆE OBJEKATA

Broj	VRSTA OBJEKTA	BROJ UZORAKA	UČESTALOST KONTROLE
1.	Objekti za proizvodnju hrane i predmeta opšte upotrebe (kozmetički proizvodi, materijali koji dolaze u kontakt sa hranom za jednokratnu upotrebu)	od 5 do 10 uzoraka	tromjesečno
2.	Objekti za promet hrane (prodavnica, samoposluga – mini-market, supermarket, hipermarket, dragstor, kiosk)	od 2 do 5 uzoraka	tromjesečno
3.	Sredstva za prevoz hrane	od 1 do 3 uzorka	tromjesečno
4.	Restorani i drugi objekti koji poslužuju više od 500 gotovih obroka dnevno	najmanje 10 uzoraka	mjesečno
5.	Restorani i drugi objekti koji poslužuju od 200 do 500 gotovih obroka dnevno	najmanje 5 uzoraka	dvomjesečno
6.	Restorani i drugi objekti koji poslužuju manje od 200 gotovih obroka dnevno	najmanje 5 uzoraka	tromjesečno
7.	Ostali ugostiteljski objekti	od 2 do 5 uzoraka	tromjesečno
8.	Mesare	najmanje 5 uzoraka	tromjesečno
9.	Poslastičarnice	najmanje 5 uzoraka	U periodu april–oktobar mjesečno, a u periodu oktobar–april - tromjesečno
10.	Objekti bazena, sauna, salona za negu i uljepšavanje, frizerskih salona, salona u kojima se pružaju usluge tetovaža i pirsinga, velnes centrima	najmanje 3 uzorka	tromjesečno
11.	Zdravstvene ustanove, organizacione jedinice sa visokim stepenom rizika (intenzivna njega, neonatološka njega, tretman opekotina, transplantacija, kardiohirurgija, neurohirurgija, vaskularna hirurgija, ortopedija, traumatologija, mikrobiologija, hemodijaliza, onkologija i hematologija)	najmanje 5 uzoraka	tromjesečno
12.	Objekti u oblasti vaspitanja i obrazovanja, (vrtići, škole) kao i drugi objekti u kojima borave djeca (igraonice, rođendaonice)	od 2 do 5 uzoraka	tromjesečno
13.	Objekti u oblasti socijalne zaštite – za smještaj lica	od 1 do 3 uzorka	tromjesečno

METODE UZIMANJA UZORAKA, BRISA, OTISKA ILI ISPIRKA ZA ODREĐIVANJE MIKROBIOLOŠKE ČISTOĆE

Broj	Metoda uzimanja brisa
1.	Metoda brisa podrazumijeva uzimanje brisa standardizovanim štapićem sa namotajem vate, koji se namoči u sterilni fiziološki rastvor ili sterilnu puferovanu peptonsku vodu, ocijedi o zid epruvete ako je previše ovlažen (tečnost ne smije da kaplje sa brisa) i obriše se ispitivana površina. U zavisnosti od vrste ispitivanja, prebriše se cijeli predmet (čša, tanjir, šolja, pribor za jelo, radna površina, ruke zaposlenih ili se površina ograniči sterilnim šablonom (metalni šablon) sa otvorom odgovarajuće površine definisane prema standardu MEST EN ISO 18593 (mikrobiologija hrane i hrane za životinje – horizontalna metoda za tehnike uzimanja uzoraka sa površine), koristeći kontaktne ploče i briseve (MEST EN ISO 18593). Nakon toga, uzeti bris se vraća u epruvetu, štapić se prelomi, gornji dio se odstrani, a epruveta zatvori. Na uzeti bris doda se 10 ml fiziološkog rastvora ili puferovane peptonske vode i dobro homogenizuje.
2.	Metoda uzimanja otiska Metoda uzimanja otiska podrazumijeva uzimanje otiska pomoću čvrste podloge za umnožavanje mikroorganizama. Podloga može biti na pločici ili u Petri šolji posebno konstruisanoj za tu namjenu. Nakon uzetog otiska na pločici ili Petri šolji, potrebno je da se izvrši inkubacija pri određenoj temperaturi.
3.	Metoda uzimanja ispirka Metoda uzimanja ispirka podrazumijeva da se u ispitivanu sterilnu posudu ili sterilnu cijev dodaje odgovarajuća količina sterilnog fiziološkog rastvora ili sterilne puferovane peptonske vode. Posuda se zatvori i dobro promućka. Nakon toga, ispirak se prelije u epruvetu i prije obrade dobro homogenizuje. Ispirci briseva, otisna podloga i ispirak dalje se obrađuje prema priznatim mikrobiološkim metodama (MEST EN ISO 4833, MEST EN ISO 21528 i dr.).

KRITERIJUMI PRIHVATLJIVOSTI MIKROBIOLOŠKE ČISTOĆE UZORKA

Mjesto uzimanja uzorka	Vrste ispitivanih mikrobioloških parametara i NORMATIVI za ocjenu	
	Aerobne mezofilne bakterije	Enterobacteriaceae
	ODGOVARA - PRIHVATLJIVO	ODGOVARA - PRIHVATLJIVO
Porculanske, staklene, glatke metalne površine cfu*/cm ²	≤ 10 (≤ 1) ^{***}	0–1
Ostale površine (drvene, plastične, kamene i slično) cfu*/cm ²	≤ 30 (≤ 1) ^{***}	0–1
Tanjiri , pribor za jelo i manje posuđe; Posuđe i pribor koji dolaze u kontakt sa hranom i POU** cfu*/ml (cm ²)	≤ 100 (≤ 1) ^{***}	0–1
Boce ili ambalaža za tečnost cfu*/ml	0–1	0–1
Ruke lica koja dolaze u neposredan kontakt sa hranom i POU** cfu*/ml (cm ²)	≤ 200 (≤ 2) ^{***}	0–1
Površine u zdravstvenim ustanovama cfu*/ml (cm ²)	≤ 10 (≤ 1) ^{***}	0
Ruke lica koja dolaze u neposredan kontakt sa pacijentom i POU** cfu*/ml (cm ²)	≤ 100 (≤ 1) ^{***}	0

* cfu – broj kolonija bakterija (colony forming unit)

** POU – predmeti opšte upotrebe

*** navedene vrijednosti odnose se na otisak